

Dosarul nr.3ra-149/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: V. Ciumac)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Panov, V. Cotorobai, M. Anton)

Î N C H E I E R E

6 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Victor Burduh
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de către lichidatorul Băncii de Economii Societate pe Acțiuni (în proces de lichidare), Grigore Olaru,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către lichidatorul Băncii de Economii Societate pe Acțiuni (în proces de lichidare), Grigore Olaru împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea actului administrativ,

împotriva deciziei din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Banca de Economii Societate pe Acțiuni (în proces de lichidare) și a fost menținută hotărârea din 13 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă:

La 28 februarie 2017, lichidatorul Băncii de Economii Societate pe Acțiuni (în proces de lichidare), Grigore Olaru, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal Principal de Stat (în continuare IFPS) cu privire la anularea actului administrativ.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a indicat că în baza deciziei privind inițierea controlului fiscal nr.5457 din 29 septembrie 2016, inspectorii principali ai Direcției Generale Administrarea Marilor Contribuabili a IFPS, au efectuat controlul fiscal total, la fața locului privind corectitudinea calculării, plenitudinea achitării impozitelor și taxelor pentru perioada fiscală 1 ianuarie 2012 - 31 august 2016, în legătură cu inițierea procedurii de lichidare a băncii, și anume, perioada 1 ianuarie 2012 – 31 decembrie 2015 – impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător; 1 ianuarie 2012 – 31 august 2016 – impozitul pe venit din salariu, impozitul pe venit la sursa de plată și TVA și 1 ianuarie 2012 – 30 iunie 2016 – impozitele și taxele locale, contribuțiile asigurărilor sociale, primele de asigurări medicale, alte impozite și taxe.

Lichidatorul Băncii de Economii Societate pe Acțiuni (în proces de lichidare), Grigore Olaru a menționat că în rezultatul controlului efectuat, a fost întocmit actul

de control nr.5-678445, prelungit pe formularele nr.5-678446 și nr. 5-678447 din 8 noiembrie 2016, în baza căruia a fost adoptată decizia IFPS nr.126 din 6 decembrie 2016 asupra cazului de încălcare a legislației.

Prin decizia menționată s-a decis: de a micșora pierderile fiscale ale anului 2012 cu suma de 171 441 de lei, ale anului 2014 cu suma de 33 944 221 de lei și ale anului 2015 cu suma de 40 514 303 de lei. Pierderile fiscale ale anului 2014 confirmate în cadrul controlului constituie – 95 988 613 de lei și pentru anul 2015 – 11 954 285 312 de lei; a calcula și încasa la buget suma de 439 529 de lei, impozitul pe venit din activitatea de antreprenariat diminuat și suma de 3 565 863 de lei, impozitul pe venit la sursa de plată diminuat; a calcula în baza art. 228 Cod fiscal și a încasa la buget majorare de întârziere calculată în rezultatul controlului în sumă de 80 380 de lei, pentru neachitarea în termenii stabiliți de legislație a impozitului pe venit din activitatea de antreprenariat și suma de 1 199 135 de lei, pentru neachitarea în termenii stabiliți de legislație a impozitului pe venit la sursa de plată; a aplica amendă pentru încălcările legislației în sumă de 7 000 de lei, conform art. 260 alin. (3) Cod fiscal, pentru prezentarea dărilor de seamă care conțin informații neautentice în 10 cazuri, suma de 131 859 de lei conform art. 261 alin. (4) Cod fiscal, în mărime de 30 % din suma diminuării impozitului pe venit la sursa de plată, suma de 1 069 759 de lei conform art. 261 alin. (4) Cod fiscal, în mărime de 30% din suma diminuării impozitului pe venit la sursa de plată, suma de 1 228 485 de lei conform art. 256 alin. (6) Cod fiscal, în mărime de 30% din sumele înscrise în acest cont, pentru nerespectarea legislației în cazul deschiderii conturilor bancare, suma de 348 075 de lei conform art. 259 alin. (3) Cod fiscal pentru neexecutarea ordinelor de incaso în termenele prevăzute de legislație și suma de 688 579 de lei, amendă pentru nerespectarea termenelor de repatriere a mijloacelor bănești în mărime de 0,1% din suma mijloacelor nerepatriate pentru fiecare zi calendaristică de întârziere.

Reclamantul a considerat că decizia IFPS nr.126 din 6 decembrie 2016 asupra cazului de încălcare a legislației, este neîntemeiată și pasibilă de a fi anulată.

Respectiv, la 4 ianuarie 2017 a depus contestația nr.06-01/10/53 la decizia IFPS nr.126 din 6 decembrie 2016 asupra cazului de încălcare a legislației.

Ca urmare, prin decizia IFPS nr. 16 din 2 februarie 2017 pe marginea contestației nr. 06-01/10/53 din 4 ianuarie 2017 a Băncii de Economii Societate pe Acțiuni (în proces de lichidare), a fost considerată neîntemeiată contestația depusă de contribuabil și a fost respinsă contestația depusă, cu menținerea deciziei IFPS nr.126 din 6 decembrie 2016 asupra cazului de încălcare a legislației.

Lichidatorul Băncii de Economii Societate pe Acțiuni (în proces de lichidare), Grigore Olaru a relatat că au fost calculate reduceri pentru pierderi la active, în strictă conformitate cu prevederile Regulamentului BNM cu privire la clasificarea activelor și angajamentelor condiționale cu nr. 231 din 27 octombrie 2011.

Reclamantul a afirmat că companiile care au acordat împrumuturi subordonate în sumă de 50 000 000 de dolari SUA, în contextul emisiunii suplimentare de acțiuni, care a avut loc în luna august –septembrie 2013, pretind rambursarea sumelor datoriiilor subordonate și dobânzilor aferente.

În același timp, a opinat că prin scrisoarea nr. 12-01-02/376/2956 din 23 noiembrie 2016 a prezentat argumente și documente interne ce vizează netemeinicia motivelor invocate în decizia IFPS nr. 16 din 2 februarie 2017.

Pe de altă parte, conform Hotărârii Comitetului Executiv al BNM nr. 62 din 16 octombrie 2016 s-a hotărât retragerea, începând cu 16 octombrie 2015, ora 21:00 a licenței de desfășurare a activităților financiare a Băncii de Economii Societate pe Acțiuni și inițierea de la 16 octombrie 2015 ora 21:00 a procesului de lichidare solicită a acesteia.

Reclamantul a considerat că speței îi este aplicabilă Legea instituțiilor financiare nr. 550 din 21 iulie 1995, iar IFPS urma să se conformeze prevederilor Legii speciale, prin înaintarea unei cereri de validare a creanței, or, conform art. 38 al Legii instituțiilor financiare ce reglementează procesul de lichidare a băncilor, cheltuielile procesului de lichidare nu prevăd destinații ce țin de plata penalităților și amenzilor, inclusiv fiscale.

În drept, cererea de chemare în judecată a fost depusă în baza art. 268-269 ale Codului fiscal, art. 38 din Legea instituțiilor financiare nr. 550 din 21 iulie 1995 și prevederilor Legii contenciosului administrativ.

Lichidatorul Băncii de Economii Societate pe Acțiuni (în proces de lichidare), Grigore Olaru, a solicitat anularea deciziei IFPS nr. 126 din 6 decembrie 2016.

Prin hotărârea din 13 iulie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de către lichidatorul Băncii de Economii Societate pe Acțiuni (în proces de lichidare), Grigore Olaru.

La 28 iulie 2017, lichidatorul Băncii de Economii Societate pe Acțiuni (în proces de lichidare), Grigore Olaru a declarat apel împotriva hotărârii din 13 iulie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin decizia din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Banca de Economii Societate pe Acțiuni (în proces de lichidare) și a fost menținută hotărârea din 13 iulie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a reținut prevederile art. 1 alin. (2), 2, 3, 5, 14 alin. (1), 15 alin. (1), 16 alin. (1) și (2), 17 alin. (1), 19 alin. (1) și (2), 24 alin. (3), 25 alin. (1) și 26 alin. (1) ale Legii contenciosului administrativ, art. 8 alin. (2) lit. c), 24 alin. (1) și (10), 26 alin. (5), 134 alin. (1) lit. a), 214 alin. (1), (3), (4), 216 alin. (5), 222 alin. (1), 247 ale Codului fiscal.

În această ordine de idei, instanța de apel a reținut că hotărârea primei instanțe este întemeiată, având în vedere că în urma controlului s-a stabilit cu certitudine că Banca de Economii Societate pe Acțiuni (în proces de lichidare) neîntemeiat a majorat în scopuri fiscale uzura mijloacelor fixe cu suma de 33 162 de lei pentru anul 2012 și cu 29 165 de lei pentru anul 2014, cheltuielile aferente reparației mijloacelor fixe utilizate conform contractului de arendă în sumă de 138 279 de lei pentru anul 2012, în sumă de 43 984 de lei pentru anul 2013 și în sumă de 14 780 de lei pentru anul 2015, acestea formându-se din depășirea cheltuielilor de reparație a mijloacelor fixe arendate, permise spre deducere.

Astfel, instanța de apel a evidențiat că în perioada fiscală 2013, Banca de Economii Societate pe Acțiuni (în proces de lichidare) incorect a apreciat venitul

obținut din vânzarea mijloacelor fixe, fiind completată eronat și anexa 1D la Declarația cu privire la impozitul pe venit pentru anul 2013.

La acest segment, a menționat că la rubrica evidența financiară a reflectat suma de 296 460 de lei, pe când suma corectă urma să fie indicată 360 627 de lei, la rubrica scopuri fiscale a fost reflectat zero lei, însă urma să fie indicată suma de 52 521 de lei, corespunzător a fost majorată în mod neîntemeiat venitul aferent vânzării mijloacelor fixe cu suma de 11 646 de lei.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău a concluzionat că Banca de Economii Sometate pe Acțiuni (în proces de lichidare) a micșorat neîntemeiat venitul în scopuri fiscale pentru perioada anului 2013 cu 25 386 de lei, completând declarația cu privire la impozitul pe venit, contrar art.84 alin.(4) Cod Fiscal și Hotărârea Guvernului nr.596 din 13 august 2012, fapt confirmat prin constatările din actul de control și anexele la acesta.

Respectiv, instanța de apel a considerat că acțiunile Băncii de Economii Sometate pe Acțiuni (în proces de lichidare) au generat majorarea neîntemeiată a pierderilor fiscale pentru anul 2012 cu 171 441 de lei, pentru anul 2013 cu 33 944 221 de lei și pentru anul 2014 cu 40 514 303 de lei, diminuarea venitului impozabil cu suma de 3 662 744 de lei și a impozitului pe venit aferent activității de antreprenariat pentru anul 2013 cu suma de 439 529 de lei, precum și întocmirea incorectă a declarațiilor cu privire la impozitul pe venit pentru anii 2012-2015, în anul 2013 căpătând obligații suplimentare în sarcina băncii.

La 17 decembrie 2018, lichidatorul Băncii de Economii Sometate pe Acțiuni (în proces de lichidare), Grigore Olaru a declarat recurs împotriva deciziei din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, prin care a fost menținută hotărârea primei instanțe de respingere a cererii de chemare în judecată, deoarece au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și/sau procedural.

Lichidatorul Băncii de Economii Sometate pe Acțiuni (în proces de lichidare), Grigore Olaru a reiterat motivele de fapt și de drept invocate în cererea de chemare în judecată, precum și pe parcursul examinării cauzei în ordine de apel.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată.

Prin referința din 8 februarie 2019, Serviciul Fiscal de Stat a solicitat respingerea cererii de recurs și menținerea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 29 martie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat la 17 decembrie 2018, este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către lichidatorul Băncii de Economii Sometate pe Acțiuni (în proces de lichidare), Grigore Olaru în raport cu

materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către lichidatorul Băncii de Economii Societate pe Acțiuni (în proces de lichidare), Grigore Olaru nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură

civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de către lichidatorul Băncii de Economii Societate pe Acțiuni (în proces de lichidare), Grigore Olaru.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către lichidatorul Băncii de Economii Societate pe Acțiuni (în proces de lichidare), Grigore Olaru, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Victor Burduh

Tamara Chișca-Doneva